

БЕОГРАД/ СТОКХОЛОМ - Шведска данас од Чешке Републике преузима шестомесечно председавање Европском унијом, током којег ће у центру пажње бити решавање институционалних проблема, економска криза, климатске промене.

Наставак евроинтеграција земаља Западног Балкана такође ће бити у фокусу шведског председавања, а у том контексту Србија очекује одлуку о визној либерализацији и деблокирању Споразума о стабилизацији и придруживању и планира подношење кандидатуре за чланство.

Почетак шведског председавања данас ће бити обележен свечаном церемонијом и концертом у комплексу стокхолског музеја-тврђаве Скансен коме ће присуствовати председник Европске комисије Жозе Мануел Барозо и други високи европски и шведски званичници, као и шведски краљевски пар, најављено је на сајту шведске владе.

Премијер Шведске Фредрик Реинфелт и председник ЕК имаће одвојени састанак.

Приоритети, или како Швеђани наглашавају „изазови“ шведског председавања биће, према досадашњим најавама, међународна финансијска криза, институционалне реформе ЕУ, процес ширења, климатске промене и стратегија за регион Балтичког мора.

Швеђани се надају да ће током наредних шест месеци бити усвојен Лисабонски споразум и сматрају да је Европска унија отворен пројекат, а ширење „историјски императив“, изјавио је Танјугу, уочи почетка председавања, шведски амбасадор у Србији Нил Кристен Брингеус.

Када је реч о Србији и Западном Балкану главни приоритети ће бити визна либерализација, реактивирање Споразума о стабилизацији и придруживању са Србијом и подстицање регионалне сарадње, рекао је шведски дипломата.

Брингеус је изразио уверење да ће први приоритет бити остварен до краја шестомесчног председавања ЕУ, будући да је Србија близу испуњавања свих услова из мапе пута за визну либерализацију са ЕУ.

Шведска се такође снажно залаже за деблокирање ШП и Прелазног трговинског споразума и сматра да Србија у потпуности сарађује с Хашким трибуналом. „Извештај Сержа Брамерца, главног тужиоца трибунала, потврдио је суштински напредак у сарадњи Београда, али видећемо да ли ће то довести до активирања споразума. Међутим, сматрам да је веома важно што ће се ово питање налазити на дневном током нашег председавања”, објаснио је у Бриселу министар спољних послова Карл Билт.

Према најновијим изјавама шведских званичника, Стокхолм не искључује ни могућност да Србија до краја године поднесе кандидатуру за чланство у ЕУ, а ова земља, такође, велики значај придаје регионалној сарадњи на Западном Балкану.

То показује и намера да се заједно са Регионалним саветом за сарадњу у наредном периоду организује конференција на коме ће бити размотрена кључна питања за регион укључујући ефекте светске рецесије. „Добросуседски односи су предуслов за чланство у ЕУ. Србија је кључни играч у региону и у последње време је имала веома конструктивну улогу,“ оценио је и амбасадор Брингеус.

Што се тиче Косова, шеф шведске дипломатије Карл Билт оценио је да упркос чињеници да не постоји јединствен став у ЕУ према том питању неће бити проблема за шведско председништво да наступа у име ЕУ. „Живимо с тим да нису све земље ЕУ признале независно Косово, на прагматичан начин. То досад није био велики проблем и не мислим да ће бити током нашег председавања ЕУ,“ рекао је он подсећајући да на Косову делује европска мисија Еулекс коју су једногласно подржале све државе, а да ће највећа брига током шведског председавања бити економска и социјална ситуација на Косову.

Један од циљева шведског председавања биће подршка изградњи демократског и мултиетничког друштва на Косову, а у томе је „питање поштовања људских и мањинских права од кључног значаја”, оценио је Брингеус.

(Танјуг)

